

Sygn. akt I PZ (...)

POSTANOWIENIE

Dnia 16 grudnia 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Staryk (przewodniczący)

SSN Leszek Bielecki (sprawozdawca)

SSN Zbigniew Korzeniowski

w sprawie z powództwa E. w P.

przeciwko M. S.

o odszkodowanie,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 16 grudnia 2020 r.,

zażalenia strony powodowej na wyrok Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w G.

z dnia 17 kwietnia 2020 r., sygn. akt VIII Pa (...),

uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi Okręgowemu w G. do rozpoznania i orzeczenia o kosztach postępowania zażaleniowego.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w G. VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z 17 kwietnia 2020 r., sygn. akt VIII Pa (...) uchylił w punktach pierwszym i czwartym zaskarżony przez pozwanego M. S. wyrok Sądu Rejonowego w G. z 10 czerwca 2019 r., sygn. akt VI P (...) zasądający od pozwanego na rzecz powódki E. Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w P. w punkcie pierwszym kwotę 2.595,24 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 10 czerwca 2019 r. tytułem odszkodowania oraz w punkcie czwartym kwotę 3.483,00 zł tytułem kosztów

zastępstwa procesowego i sprawę w tym zakresie przekazał Sądowi Rejonowemu w G. do ponownego rozpoznania oraz orzeczenia o kosztach postępowania za obie instancje.

Sąd drugiej instancji wskazał, że w rozpoznawanej sprawie nie zostało sporządzone uzasadnienie skarżonego wyroku, a zatem rozważenia wymagało czy możliwe było przeprowadzenie jego weryfikacji w ramach postępowania instancyjnego. Zauważył, że obowiązujący system pełnej apelacji przewiduje możliwość dokonania przez sąd drugiej instancji własnych ustaleń faktycznych i kwalifikacji prawnej dochodzonego roszczenia, to jednak miał na uwadze kontrolny charakter postępowania apelacyjnego oraz konieczność zachowania dwuinstancyjności. W ocenie Sądu Okręgowego, brak uzasadnienia w rozpoznawanej sprawie uniemożliwiał prześledzenie toku rozumowania, które doprowadziło do wydania skarżonego rozstrzygnięcia, w tym, w szczególności operacji matematycznych na podstawie których roszczenie zostało w części uwzględnione. Z kolei brak ustaleń faktycznych sądu pierwszej instancji spowodował niemożność oceny zarzutów apelacji, które skupiają się przede wszystkim na błędnej - zdaniem pozwanego - ocenie zgromadzonego materiału dowodowego. W konsekwencji, zdaniem Sądu Okręgowego nie była możliwa kontrola instancyjna skarżonych rozstrzygnięć. Sąd Okręgowy podzielił przy tym pogląd, że wystąpienie istotnych wad uzasadnienia orzeczenia sądu pierwszej instancji, można wyjątkowo zakwalifikować jako nierozpoznanie istoty sprawy uzasadniające uchylenie orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania (tak Sąd Najwyższy w postanowieniu z 7 listopada 2014 r., IV CZ 82/14, LEX nr 1598711).

Zażalenie na powyższe rozstrzygnięcie wniosła powodowa Spółka zarzucając naruszenie art. 386 § 4 k.p.c. przez niewłaściwe zastosowanie i błędne przyjęcie, iż brak sporządzenia uzasadnienia wyroku uniemożliwia kontrolę instancyjną wyroku i stanowi nierozpoznanie przez Sąd pierwszej instancji istoty sprawy, podczas gdy art. 331 § 4 k.p.c. daje Sądowi podstawę do odstąpienia od sporządzenia uzasadnienia wyroku i potwierdza, iż w takiej sytuacji dopuszczalna jest kontrola instancyjna wyroku. Wskazując na powyższe wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania

Sądowi, który wydał zaskarżony wyrok z pozostawieniem temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego.

W odpowiedzi na zażalenie pozwany wniósł o oddalenie zażalenia powoda oraz zasądzenie od powoda na swoją rzecz kosztów postępowania w postępowaniu zażaleniowym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie zasługuje na uwzględnienie.

Uzasadnienie wyroku Sądu drugiej instancji wskazuje na mankamenty wyroku Sądu pierwszej Instancji w postaci braku jego uzasadnienia, co sprowadza się do nierozpoznania przez tamten Sąd istoty sprawy. W tym względzie trzeba wskazać, że w sprawie nie stwierdzono nieważności postępowania, nie stwierdzono przesłanek odrzucenia pozwu, ani nie stwierdzono podstaw do umorzenia postępowania. Wskazano na przyczynę przesłanki nierozpoznania istoty sprawy jako brak uzasadnienia wyroku Sądu pierwszej instancji. Wskazano również i to niesamodzielnie, ale posiłkując się oceną strony pozwanej, na błędną ocenę przez Sąd pierwszej instancji zgromadzonego materiału dowodowego. Zatem, uzasadnienie skarżonego wyroku, w sposób nader oszczędny, bez głębszej argumentacji, pochopnie wypowiada się o przesłankach uchylenia i (lub) umorzenia przewidzianych w art. 386 § 2, 3 i 4 k.p.c. Zdaniem Sądu Najwyższego, pisemne uzasadnienie wyroku nie stanowi jego integralnej części. Brak możliwości sporządzenia pisemnego uzasadnienia wyroku (art. 88 ust. 2 regulaminu urzędowania sądów powszechnych) nie może automatycznie powodować jego uchylenia przez sąd odwoławczy. Jest to możliwe tylko w sytuacjach przewidzianych w art. 386 § 2, 3 i 4 k.p.c. Ponadto, nieusuwalny brak uzasadnienia wyroku nie stanowi przeszkody do rozpoznania sprawy na skutek apelacji wniesionej od tego wyroku (uchwała Sądu Najwyższego z 9 lutego 2000 r., III CZP 38/99, OSNC 2000 nr 7-8, poz. 126). Natomiast powagę rzeczy osądzonej ma w zasadzie tylko rozstrzygnięcie zawarte w sentencji wyroku, a nie jego uzasadnienie. Jeżeli jednak sentencja wyroku nie zawiera wyraźnych granic rozstrzygnięcia, należy dokonać wykładni wyroku. Gdy wykładnia wyroku nie daje odpowiednich

rezultatów, należy posłużyć się treścią uzasadnienia, a jeśli nie zostało ono sporządzone, sąd orzekający musi - na podstawie akt sprawy - odtworzyć rozumowanie sądu, który wydał rozstrzygnięcie (wyrok Sądu Najwyższego z 29 marca 2006 r. II PK 163/05, OSNP 2007 nr 5-6, poz. 71).

W przedmiotowej sprawie, nie wystąpił brak uzasadnienia orzeczenia w ogóle, natomiast wystąpił brak jego pisemnego uzasadnienia, natomiast motywy uzasadnienia zostały przedstawione ustnie. Takiego stanu sprawy nie można utożsamiać z instytucją tzw. nierozpoznania istoty sprawy. Sprawa bowiem została rozpoznana, oceniona i poparta argumentacją, aczkolwiek nie została ona utrwalona pisemnie.

Biorąc powyższe pod uwagę, w sprawie przeważają względy za kontrolą instancyjną wyroku Sądu pierwszej instancji, tym bardziej przy założeniu funkcjonowania systemu apelacji pełnej.

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy należy wziąć od uwagę kwestie podniesione w uzasadnieniu niniejszego rozstrzygnięcia.

Z powyższych względów orzeczono jak w sentencji.